

Interessante informatie:

De website van [Sankt Tolbert](#) is geheel vernieuwd. Wij hopen op veel bezoekers voor de vernieuwde site.

Wisselende uitstalling in de vitrinekast:
Poststukken met betrekking op Vaals van Jo Lux

In dit nummer:

Het gemeentewapen van VAALS 1
(2)

Wie kan helpen? 2

Aezel Projek 2

Aanslag op Hitler in de Wolfsschanze 3

Verenigingen in Vaals: 1972-2014 3

Tentoonstelling Wollroute 3

Verjaardagen (70+) van Sankt Tolbert-leden 4

Activiteiten agenda 4

Het Gemeentewapen van Vaals (deel 2, het antwoord)

Koning Willem III

W I J W I L L E M III, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg enz. enz. enz.

24 J u l i 1890.

No 25.

Beschikkende op, het ons ingediende verzoekschrift van het gemeentebestuur van Vaals, provincie Limburg, om bevestiging van het oude Schepenzegel, vroeger aldaar in gebruik, eenigzins gewijzigd aangevuld, als wapen dier gemeente en om vrijstelling van de deswege verschuldigde taxe.

Gelet op het besluit van den Souvereinen Vorst van 24 December 1814, n° 32, en op de K o n i n k l i j k e besluiten van 20 Februari 1816, no 69, 3 Januari 1818, no 91 en 22

December 1821 no 19. Op de voordracht van Onzen Minister v a n J u s t i t i e van 15 juli 1890

Hebben goedgevonden en verstaan

1° aan de gemeente *Vaals* provincie Limburg te verleen het navolgende wapen zijnde in keel de *H. Lambertus* in bisschoppelijk ornaat van goud en gedekt met een mijter van hetzelfde, het gelaet en de handen van natuurlijke kleur, houdende in de rechterhand een bisschopsstaf en eene lans, beiden van goud, de bisschop steunt met zijn linkerhand op een vóór hem geplaatst schildje van zilver, beladen met een naar rechts gewenden springenden leeuw van keel, met dubbelen staart, getongd en geklauwd van goud ('s Hertogenrade), alles op een terras van sinopel, het geheel omgeven door het randschrift: *Gemeentebestuur van Vaals*.

Jhr. Mr. G.L.M.H. (Gustave) Ruijs van Beerenbroek

2° aan de gemeente Vaals, vrijstelling te verleenen van de ter zake dezer wapen verleenning verschuldigde taxe.

Onze Minister v a n J u s t i t i e is belast met de uitvoering van dit besluit.

Het Loo, den 24 J u l i 1890
get. W I L L E M .

De Minister van Justitie,
Ruis V A N B E E R E N B R O E K .

Overeenkomstig het origineel, De Secretaris-Generaal bij het Departement van Justitie, get. CARRIÈRE. 1. s. g.

Voor eensluidend afschrift, De Secretaris-Generaal voor-
noemd,
C A R R I È R E . 1. s. g.

AC

Wie kan helpen?

De heer David Stead uit North Yorkshire stuurt ons bijgaande foto. Hij heeft ze gevonden bij de spullen van zijn vader, Harold Kirby Stead. Hij heeft lang gezocht naar de plaats waar de foto genomen is. Volgens

David Stead is de foto genomen in de Tweede Wereldoorlog. Zijn vader maakte gemakkelijk vrienden. De vraag is dan ook of wij de man links op de foto herkennen. Indien U de persoon op de foto herkent

kunt U dit doorgeven aan Herbert Kuijpers onder tel. 0433063163 of via de e-mail h.j.j.kuijpers@gmail.com.

HK

Alleen de mens, die zijn hele leven gewerkt heeft, kan zeggen: ik heb geleefd.

J.W. von Goethe

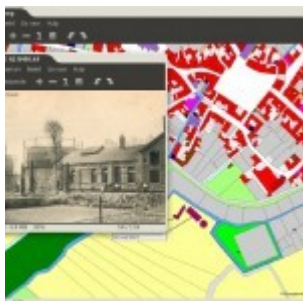
Aezel Projek

Als U de titel leest zult U misschien denken aan een typefout. Niets is minder waar. Het bovengenoemde project is een aantal jaren geleden begonnen in Sittard. Het staat voor **Algemein Eesjte Zittisj Eige Lexikon**. Oorspronkelijk is het bedoeld om het Sittardse woonverleden in kaart te brengen. Intussen is het door veel plaatsen in Limburg en Brabant overgenomen. Het project schetst een beeld van een plaats en zijn bewoners in ieder gewenst jaar. De basis van AEZEL bestaat uit kadasterkaarten van 1842 en de daaraan gekoppelde eigenaren. Deze kaarten worden aan de landkaart gekoppeld en gedigitaliseerd door elk perceel, gebouw, weg en brug over te tekenen. De erbij behorende gegevens van de

eigenaren worden van de handgeschreven OAT (oorspronkelijke aanwijzende tafel) overgetikt in Excel. Deze gegevens gaan in een database waardoor de kaarten interactief worden. Voor de gemeente Vaals bestaat de OAT uit 192 pagina's, ieder van ongeveer 35 eigenaren per pagina. Het is begrijpelijk dat dit niet door een enkele persoon in Excel overgetypt kan worden. Na een drietal bijeenkomsten met de mensen uit Sittard, die aan de wieg van het project gestaan hebben is er ook bij ons de overtuiging ontstaan aan dit project deel te nemen. Gezien het belang van het werk, waar ook de gemeente Vaals later zijn voordeel kan hebben, is er een samenwerking ontstaan van de drie heemkunde ver-

enigingen in de gemeente Vaals. De Noabere va Viele, de Auw Kapel van Lemiers en Sankt Tolbert uit Vaals werken in dit project samen. Medio september 2014 hoop de werkgroep met het eerste gedeelte klaar te zijn. Uitgangspunt is de kadasterkaart van 1842. In de OAT van 1842 staan de bij de nummers op de kadasterkaart behorende namen met de grootte van het eigendom. Indien wij de eerste stap gereed hebben kunnen nieuwere over de oude gelegd worden. Hierna kan er allerlei informatie over een perceel toegevoegd worden zoals nieuwe eigenaren, welke beroepen de bewoners hebben gehad etc.

HK

Highlights uit het oorlogskrantenarchief: Aanslag op Hitler in de Wolfsschanze

In deel twee van onze reeks over het laatste jaar van WO II gaan wij het hebben over de aanslag op Adolf Hitler op donderdag 20 juli 1944. Hitler bracht veel tijd door in de Führerhoofdkwartieren in het Duitse Rijk, waaronder de Wolfsschanze in Oostpruisen, ca. 100 km ten zuidoosten van Koningsbergen. Het complex bestond uit bunkers en andere gebouwen voor Hitler, zijn begeleiders en gasten. Hoewel het complex sterk beveiligd was, werd er op 20 juli 1944 een bomaanslag op Hitler gepleegd, dit onder leiding van de Claus Graf Schenk von

Stauffenberg. Die werd al snel opgepakt en een dag later terechtgesteld. De "Limburger Koerier" berichtte al de volgende dag over de "mislukte aanslag op den Führer". Het artikel is slechts kort en noemt vooral de namen van de door de springstofaanslag gewonde personen. Hitler zelf werd slechts licht gewond. Het is niet verrassend dat de krant zo weinig over deze gebeurtenis schrijft. Er bestond geen mogelijkheid om vrije informatie te kunnen krijgen maar slechts "officieel" nieuws van Duitse persbureaus. Ook de

kranten van de volgende dagen schrijven er niets over. Het was gênant voor de Nazi-regering dat een aanslag op Hitler uit zijn directe omgeving mogelijk was. Daarom haastte de "Limburger Koerier" ook niet te benadrukken dat Hitler direct na de aanslag weer aan het werk ging: hij ontving Mussolini en toonde hem de puinhoop van de Wolfsschanze. In de volgende weken en maanden werden duizenden Duitse verzetsmannen opgepakt, gearresteerd en geëxecuteerd.

TR

Lieutenant Colonel
Claus Graf Schenk von Stauffenberg

Verenigingen in Vaals: 1972 - 2014

Onlangs viel de gemeentegids 2014-2015 in de bus. Een gids die al sedert vele jaren wordt verspreid. Het is een gelegenheid om te zien wat er zoal in Vaals aangeboden werd en word op gebied van o.a sport. We hebben deze keer een vergelijk gemaakt met het vademecum Vaals uit 1972. Hieruit blijkt dat er heel veel veranderd is en verdwenen. Er is, voor zo ver het officiële verenigingen betreft, een verschraling van het aanbod

te bemerken. Niet op alle takken van sport en cultuur. Van de toenmalige Carnavalsverenigingen zijn de Sjwatze Sjömmele van het toneel verdwenen, maar hiertegenover 2 nieuwkomers: De Plintepuutsjere en Der Druje Schrek. Was er toen nog geen heemkunde vereniging, nu zijn er 3: Sankt Tolbert, De Auw Kapel en De Noabere. Waren er in 1972 nog 6 duivensport verenigingen, nu nog 2: Limburgia in Vijlen en Huiswaarts in

Vaals. In 1972 was ook de skatsport in Vaals goed vertegenwoordigd met 7 verenigingen, nu nog Ohne Vier, A gen Kirk en Ouwe Jong. De Kanarievereniging is er niet meer en de schaakvereniging is er officieel ook niet meer. Van de 25 kegelclubs is er zegge en schrijve nog een over: Sakko. Dit overzicht is verre van compleet maar wij hopen dat dit stof tot nadenken geeft.

HK

Tentoonstelling Wollroute

Onder auspiciën van de Wollroute, een samenwerking van plaatsen met een wolindustrie verleden, was er op 2 juli een kleine expositie in Vaals. Het betrof werken van leerlingen van de Heinrich Heine Gesamtschule uit Laurensberg. De kunstenaar Dominique Muszynski heeft met de scholieren gewerkt aan het thema "Portret en zelfbeeld". Aangezien het altijd een thema is met betrekking tot tex-

tel heeft men een voorkeur voor de binnenplaats van ons gemeentehuis, voorheen textielbolwerk van von Clermont. Er waren diverse kunstwerkjes te bewonderen.

HK

**HEEMKUNDEKRING
SANKT-TOLBERT
VAALS**

Secretariaat:
Heuvel 4
6291 CS Vaals
Nederland

Telefoon: 043-306 42 06
E-mail: sankttolbert@gmail.com

**Bezoek onze website
sankttolbert.nl**

Verenigingsnieuws

Verjaardagen (70+) van Sankt Tolbert-leden

augustus 2014

11 augustus Ger Leenders 82 jaar
13 augustus Thea Savelberg 73 jaar
19 augustus Marie-José Habets 71 jaar
24 augustus Willem Martens 81 jaar
31 augustus Truus Tummers 70 jaar

Allen van harte gefeliciteerd!

Leden die vermelding in deze rubriek niet op prijs stellen gelieven dit tijdig door te geven aan het secretariaat.

Activiteiten agenda

2 en 3 augustus Luikse markt Wahlwiller

21 tot 24 augustus Weinsommer Aken

29 tot 31 augustus Kurpark Classix Aken

29 augustus Bijeenkomst Sankt Tolbert

REAGEREN

De nieuwsbrief is een maandelijkse uitgave van heemkundekring Sankt Tolbert.

Wilt u meer weten over de heemkundekring Sankt Tolbert, een bijdrage leveren aan deze nieuwsbrief of heeft u een interessante mededeling, kijk dan op de website www.sankttolbert.nl of mail naar sankttolbert@gmail.com.

De nieuwsbrieven staan ook in pdf-formaat op de website. Deze kunt u downloaden. Tevens kunt u op de site aangeven als u de nieuwsbrief niet meer wilt ontvangen.